

◀ Sognepræst Lone Vesterdal (tv.) og læge Inger Uldall Juhl er denne sommer afløser for brevkassen "Spørg om livet". I seks uger vil de skrive om den forskel, det gør, når læger og præster samarbejder om at yde den bedste omsorg til de mennesker, de møder i lægekonsultationen og på præstekontoret. – Foto: Michael Drost Hansen.

”Vores udgangspunkt i de to professioner er jo det samme: at hjælpe medmennesket. Og siden vi begyndte på vores samarbejde for fem år siden, har der også generelt været større fokus på det enkelte menneskes eksistentielle velbefindende, ikke mindst på grund af coronapandemien.

INGER ULDALL JUHL, LÆGE

Sammen hjælper vi medmennesket meget bedre

Læge Inger Uldall Juhl og præst Lone Vesterdal er gæsteskrivere i Kristeligt Dagblad hen over sommeren. Begge er optagede af at yde omsorg til andre mennesker og har opdaget, at det gøres meget bedre, hvis læger og præster arbejder sammen

Bjørg Tulinus
tulinus@k.dk

Det skete hver gang, de to venner var sammen. Ved middagsbordet, hvor deres mænd selvfølgelig også sad, endte det altid med, at læge Inger Uldall Juhl og præst Lone Vesterdal faldt i snak om den omsorg, de begge er så optagede af at give til de mennesker, der op søger dem. Og lægen og præsten opdagede, at de faktisk kunne lære noget af hinanden. At hverken medicinen eller teologien alene har blik for alt, hvad der er på spil i de menneskeliv, man som læge eller præst får i sine hænder.

Det er den erkendelse og det fælles blik på medmennesket, som i de næste seks uger får plads her i avisen, mens brevkassen med ægteparret Annette og Jørgen Due Madsen holder sommerferie.

”Og vi lover, at vores ’feriekummer’ bliver både lyse, opbyggelige og fyldt med eksempler på, hvordan et samarbejde mellem læger og præster kan gøre en forskel,” siger læge Inger Uldall Juhl over en kop kaffe på præstekontoret ved Bramdrup Kirke, hvor hun er på besøg hos sognepræst Lone Vesterdal.

Eksistensen i fokus

Når Lone Vesterdal skal forklare, hvad det helt overordnet er, deres fælles blik får øje på – som den enkelte læge eller præst måske overser – siger hun:

”Lidt friraktant sagt så er der noget, lægen ikke drager omsorg for, hvis han eller hun kun er optaget af at måle blodtrykket eller tage en række blodprøver, som man kan få nogle objektive svar på. Og på samme måde kan der være et svigt fra præstens side, hvis man for eksempel kun forstår sorg som et almenmenneskeligt grundvilkår, der skal have tid og rum, og derfor ikke er opmærksom på, at det kan udvikle sig til angst eller depression, der kræver medicinsk behandling.”

Det seneste år har sognepræsten i Bramdrup Kirke ved Kolding og lægen fra samme by fået flere læger og præster fra kommunen til at samarbejde. I alt er der 66 læger og 37 præster i Kolding-området, og for Inger Uldall Juhl og Lone Vesterdal er det et stort ønske, at der blandt de to faggrupper efterhånden kan opstå en forståelse for, at de hver især kan gøre et bedre arbejde, hvis de taler sammen og lærer af hinanden. Inger Uldall Juhl og Lone Vesterdal bygger videre på en ældgammel tradition for samarbejde mellem læger og præster og finder generelt større og større lydhørhed for idéen, og de bliver indimellem inviteret som oplægsholdere i både medicinske og teologiske kredse.

”Vores udgangspunkt i de to professioner er jo det samme: at hjælpe medmennesket. Og siden vi begyndte på vores samarbejde for fem år siden, har der også generelt været større fokus på det enkelte menneskes eksistentielle velbefindende, ikke mindst på grund af coronapandemien. Mange har talt om ensomhed, angst og en grundlæggende følelse af, at man mistede kontrollen over sit eget liv. Sårbarheden er med andre ord trådt tydeligt frem, og det er jo netop også her, at det måske vil hjælpe den enkelte, hvis der var rum for det eksistentielle fokus både hos lægen og præsten,” siger Inger Uldall Juhl.

Som logo for deres samarbejde ”Lægen og Præsten”, som også er navnet på deres hjemmeside, har de valgt evangelisten Lukas, som både var læge og evangelist, og hvis symbol er kors. De to har fundet et billede, hvor korsen også er udstyret med vinger og glorie.

”For på den måde viser vi hele idéen bag vores

tilgang: at mennesket er en skabning af kød og blod, men også med glorie og vinger. Og vi skal huske begge sider, både den kropslige og den åndelige,” forklarer Lone Vesterdal.

”Ja, og det er samtidig en påmindelse til både læger og præster om, at de hver især skal komme ned fra deres egen høje hest – at man ikke krampagtigt skal holde fast i sin egen faglighed, for samarbejdet kræver, at man også tør røkke lidt ved sin selvforståelse,” tilføjer Inger Uldall Juhl.

Hans Peter og trygheden

For helt at forstå hvad deres samarbejde betyder, fortæller de om Hans Peter. Det er det navn, de giver ham her, for både lægen og præsten har som bekendt tavshedspligt, så hans rigtige navn holder de for sig selv.

Hans Peter havde mistet sin kone efter mange års ægteskab. Efter hendes død skulle han nu pludselig leve sit liv alene – uden sit livsvindue, sin støtte og store kærlighed. Han op søgte derfor sin sognepræst, men også sin læge.

”Og hos Lone fik han lov til at sidde og bare være. Her mødte han ikke de krav om ’fremgang’, som han efterhånden oplevede hos vennerne. De mente det godt nok, men deres evige ’opmuntringer’ til at komme videre gjorde ham nærmest endnu mere sorgfuld og gav ham følelsen af at være forkeret. Han blev nærmest skamfuld over sin dybe sorg,” fortæller Inger Uldall Juhl. Når han derimod mødte op i lægekonsultationen, ”kiggede jeg selvfølgelig efter, om hans sorg udviklede sig i en retning af angst eller depression, så han skulle have lægelig hjælp”.

Men en dag spurgte Hans Peter så sin sognepræst, om hun ville tage med ham til lægen, ”og det ville jeg selvfølgelig gerne”, siger Lone Vesterdal, der på det tidspunkt også var blevet lidt bekymret for Hans Peters tilstand.

”Og dét fællesmøde kom til at betyde en afgørende forskel for Hans Peter. Pludselig følte han en tryghed ved at blive set og hørt både ud fra et medicinsk og et sjælesørgersk blik. Man kan sige, at vi kom til at udgøre et vigtigt netværk for ham. Vi passer på ham med hver vores faglig-

hed,” siger Inger Uldall Juhl, og Lone Vesterdal tilføjer: ”Og vi forstår netop begge to, både lægen og præsten, at Hans Peters liv for altid er forandret, fordi hans kone er død. At han aldrig ’kommer videre’ på samme måde som før. Det, vi nu er optagede af, er at hjælpe ham med at leve bedst muligt med det vilkår.”

At pege på håbet i mørket

Et er selvfølgelig forståelsen for samarbejdet hos patienterne i lægekonsultationen og de mennesker, der op søger præsten for sjælesorg. Noget andet har været at få deres egne faggrupper med på idéen. For her møder naturvidenskabens og troens verden for alvor hinanden – og det har ikke altid været et lige problemfrit møde.

Inger Uldall Juhl oplever dog, at der hos begge faggrupper er stor respekt for hinandens faglighed, og Lone Vesterdal oplever også som præst, at hendes teologiske betragtninger vækker genklang hos mange læger.

Lægen og præsten

Lone Vesterdal

Født i 1967. Cand.theol. samt cand. mag. i fransk og religionshistorie. Sognepræst ved Bramdrup Kirke i Kolding siden 2004. MA i sjælesorg og forfatter til flere artikler og bøger om sorg, tab og tro. Gift og mor til fire børn.

Inger Uldall Juhl

Født i 1960. Praktiserende læge i Kolding siden 1994. Underviser og kursusleder, foredragsholder og forfatter. Gift og mor til to børn.

”Når Inger og jeg underviser læger i, hvorfor det er vigtigt – både for dem og deres patienter – at de samarbejder med præsten, fortæller vi om de eksistentielle erfaringer, som vores to fagtraditioner er fælles om. Inger fortæller om det, som den medicinske tradition fører til af konkret medicinsk viden og erfaringer og menneskelig omsorg. Jeg bidrager med den teologiske vinkel: at mennesket ikke er Gud, og dermed har vi ikke ansvar for vores livsvilkår. Ondskab, sygdom og død rammer os, fordi det er en del af livet. Det letter os for ansvaret,” siger Lone Vesterdal og uddyber, at vi ved at inddrage kristendommen forbindes med en fortælling, hvor nåde og håb altid råder.

”De kristne fortællinger lader os se, at der de mest uventede steder kan opstå liv og en ny mulighed. At der altid er bevægelser eller opstandelse selv i de mørkeste tider. Man kan for eksempel se på påskefødsdag som en metafor for et traume,” siger hun og peger i den forbindelse på den amerikanske teolog og traumeforsker Shelley Rambo, som netop taler om påskefødsdag som et ingenmandsland, hvor alt håb er ude.

”Det er dagen efter dødsfaldet og dagen før opstandelsen. Det synes, som om intet bevæger sig. Men selv dér er Gud til stede i form af Hellegåden. Vi er aldrig alene. Vi trækker vejret, og håbet kan bane sig vej, når vi er mest forladte og angst. Når jeg fortæller om teologien og de menneskelige kriser på den måde, oplever jeg en stor lydhørhed fra lægernes side. De kan se, at det jo er et helt andet bud, end det de selv kommer med, og de får på den måde en større forståelse af, hvad patienter kan tale med præsten om, og at teologi har med menneskets helt almindelige liv at gøre. Det øger tilliden mellem os, og det er noget af det vigtigste i tværfagligt samarbejde.”

Inger Uldall Juhl tilføjer med et smil: ”Og på den anden side så kan præsterne lære af lægerne, at det altså ikke altid er nok bare at sidde med foldede hænder og bede for et mirakel. Så det er en opdagelsesrejse for begge fagligheder, vi er begyndt på – og som vi håber, flere vil være med på.”